

Kuinka kansainvälinen oikeus ja voimasuhteet muuttuvat?

Puheenjohtaja: professori, dekaani Liisa Laakso (Helsingin yliopisto)

Kansainvälinen oikeus on aikaisempaa merkittävämpi tekijä kriisien hallinnassa. Uudella normistolla, instituutioilla ja toimeenpanon keinoilla torjutaan rajat ylittäviä uhkia, toteutetaan rikosoikeudellista vastuuta ja suojellaan siviiliväestöä. Kansainvälisen oikeusjärjestelmän perustehtävässä, voimankäytön kiellon ylläpitämisessä, ei kuitenkaan ole onnistuttu. Kriisien ja voimankäytön hallinnan tekee ajankohtaiseksi sen kytkeytyminen kansainvälisen imperiumin nousuihin ja laskuihin. Kukoistusvaiheessaan imperiumit yleensä luovat vakautta, mutta niiden alkaessa hajota väkivaltaisten kriisien mahdollisuus kasvaa. Nyt on syytä pohtia, mitä amerikkalaisen imperiumin todennäköinen purkautuminen ja Kiinan nouseminen tuovat tullessaan. Kiinan talouskasvu haastaa sen puuttumattomuuspolitiikkaa ja imagoa ”rauhaa rakastavana” vaihtoehtoisena suurvaltana. Tyynenmeren alueella ratkaiseva kysymys on epäilemättä se, kehittyvätkö Yhdysvaltojen ja Kiinan suhteet kriisien vai ongelmien yhteishallinnan kautta, ja mitä vaikutuksia tällä on Eurooppaan. Onko edessä epävakauden aika? Mikä rooli jää kansainväliselle oikeudelle?